

6

SERVEIS SOCIALS

Com cada any, la falta d'una norma legal que reguli la publicació de les dades de les diferents institucions amb competències i responsabilitats en matèria de serveis socials dificulta recollir i presentar de forma homogènia la informació estadística. En aquesta edició no hi figuren les dades corresponents a Eivissa i Formentera, i de Menorca només s'ha pogut disposar d'informació relativa al pressupost.

Hi ha dos fets destacables. D'una banda, la desaparició de la renda mínima d'inserció, atès que el Decret Llei 10/2020, de 12 de juny, de prestacions socials de caràcter econòmic de les Illes Balears, mitjançant la disposició derogatòria única, deroga, entre altres disposicions normatives, el Decret 117/2001, de 28 de setembre, pel qual es regula la renda mínima d'inserció. Al mateix temps, a la disposició transitòria primera, estableix el manteniment de la renda mínima d'inserció i disposa que les prestacions econòmiques de la renda mínima d'inserció es podran mantenir fins al 31 de desembre de 2020, sempre que les persones beneficiàries compleixin les condicions i no tinguin dret a percebre l'ingrés mínim vital o la renda social garantida. El Decret Llei 14/2020, de 9 de desembre, de mesures urgents en determinats sectors d'activitat administrativa, modifica la data prevista inicialment de mantenir la renda mínima d'inserció fins al 31 de desembre de 2020 i la prorroga tres mesos més, fins al 31 de març de 2021. En conseqüència, aquesta prestació s'ha interromput l'1 d'abril

de 2021 i ha estat substituïda per l'ingrés mínim vital o la renda social garantida.

D'altra banda, tot i que encara s'han notat els efectes derivats de la COVID-19, molts dels serveis que havien interromput l'activitat per la pandèmia l'han represa amb més normalitat.

6.1.

CONSELLERIA D'AFERS SOCIALS I ESPORTS

El bloc que correspon a la competència del Govern en matèria de serveis socials s'ha estructurat segons els serveis i els recursos disponibles per donar resposta a les necessitats d'atenció prioritària definides a la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears. La resposta del Govern apareix subdividida en apartats. Primer hi ha l'atenció de les necessitats per manca d'autonomia personal, competències que es vinculen a la coneguda com a *Llei de dependència*; després hi ha l'atenció relacionada amb la manca d'integració social, i, finalment, l'atenció prioritària per mancances materials i de recursos socials, circumstància que s'ha sobredimensionat a causa de la situació provocada per la Covid-19.

Pel que fa al bloc que és competència del Govern, la font de les dades recollides és

la memòria d'actuacions de la Conselleria d'Afers Socials i Esports del 2021, de la qual s'han extret les dades principals.

L'article 6 de la Llei 4/2009 estableix que les persones destinatàries dels serveis socials amb caràcter prioritari són les que es trobin en alguna o algunes de les situacions següents:

- a) Discapacitat física, psíquica o sensorial.
- b) Dificultats d'integració familiar o comunitària derivades de malalties mentals i malalties cròniques.
- c) Dificultats d'integració social vinculades a condicions laborals precàries, desocupació i pobresa.
- d) Necessitat social, com la relacionada amb la manca d'habitatge o amb la desestructuració familiar.
- e) Vulnerabilitat, risc o desemparament per a la gent gran, els infants i les persones adolescents.
- f) Violència masclista i les diverses manifestacions de violència familiar.
- g) Discriminació per raó de sexe, lloc de procedència, discapacitat, malaltia, ètnia, cultura o religió o per qualsevol altra raó.
- h) Dificultat d'integració familiar o comunitària derivada de la drogodependència i d'altres addiccions.
- i) Vulnerabilitat, exclusió i aïllament socials.
- j) Problemes de convivència i de cohesió social.
- k) Urgències socials.
- l) Emergències socials per catàstrofe.

La Llei 4/2009 determina la Cartera de serveis socials, i mitjançant el Decret 56/2011, de 20 de maig, s'aprova la Cartera bàsica de serveis socials de les Illes Balears per als anys 2011-2014. Posteriorment, amb el Decret 66/2016, de 18 de novembre, s'aprova la Cartera bàsica de serveis socials de les Illes Balears per als anys 2017-2020 i s'estableixen principis generals per a les carteres insulars i locals (BOIB núm. 146, de 19 de novembre de 2016).

La cartera bàsica és l'instrument que determina el conjunt de prestacions del sistema públic de serveis socials i garanteix, com a mínim, que es prestin a tot el territori de les Illes Balears. La cartera bàsica possibilita que aquestes prestacions siguin exigibles com a dret subjectiu en el cas que es tracti de prestacions garantides.

A la Cartera bàsica de serveis socials, les prestacions del sistema públic de serveis socials es classifiquen en tècniques, econòmiques i tecnològiques, i es defineixen segons els aspectes següents: el tipus de prestació, la població a la qual s'adreça, l'establiment o l'equip professional que l'ha de gestionar, els perfils i les ràtios del personal professional i els estàndards de qualitat. Les carteres de serveis socials (la del Govern i les dels consells insulars) són, en conseqüència, el recull sistematitzat i operatiu de prestacions que el sistema ofereix a la ciutadania segons les diferents situacions de necessitat social.

El Decret 15/2019, de 4 de juliol, pel qual es modifica el Decret 12/2019, de 2 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat

Autònoma de les Illes Balears, estableix al punt 5 de l'article 2 que l'estructura orgànica de la Conselleria d'Afers Socials i Esports s'estructura de la manera següent:

- Secretaria General
- Direcció General de Planificació, Equipaments i Formació
- Direcció General d'Infància, Joventut i Famílies
- Direcció General d'Esports
- Direcció General de Serveis Socials
- Direcció General d'Atenció a la Dependència
- Direcció General de Cooperació

Les fundacions i els consorcis que formen part de la Conselleria d'Afers Socials i Esports com a ens instrumentals de l'Administració autònoma són els següents:

- Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència (OBIA)
- Institut Balear de la Joventut (IBJOVE)
- Consorci de Recursos Sociosanitaris i Assistencials de les Illes Balears (d'ara endavant, Consorci)
- Fundació d'Atenció i Suport a la Dependència i de Promoció de l'Autonomia Personal
- Fundació Institut Socioeducatiu S'Estel (FISE)
- Fundació per a l'Esport Balear (Fundació Esport Balear)
- Consorci Velòdrom Illes Balears (Consorci Velòdrom)

A continuació, es presenten l'oferta i els nivells d'atenció d'acord amb les necessitats d'atenció prioritària. Es posa l'accent en les principals línies d'actuació, sigui per la quantitat de persones beneficiàries, la quantitat de recursos destinats o la importància des del punt de vista de les necessitats socials.

6.1.1. NECESSITATS D'ATENCIÓ PRIORITÀRIA PER MANCA D'AUTONOMIA

La Direcció General de Dependència té la competència en matèria d'atenció i suport a persones amb dependència i persones amb discapacitat. La Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (BOE núm. 299, de 15 de desembre), disposa que les comunitats autònomes han de determinar els òrgans de valoració de la situació de dependència.

La Direcció General de Dependència té acordat l'encàrrec de gestió a la Fundació d'Atenció i Suport a la Dependència i de Promoció de l'Autonomia Personal de les Illes Balears (d'ara endavant, Fundació) per dur a terme les valoracions per declarar la situació de dependència i la confecció dels plans individuals d'atenció (PIA).

La informació sobre els expedients de gestió de la dependència s'integra en l'apartat relatiu a les activitats de la Fundació.

El personal tècnic de valoració i orientació de la discapacitat i de la dependència depèn funcionalment de la Conselleria d'Afers Socials i Esports i orgànicament de la Conselleria d'Administracions Públiques

i Modernització, organitzades en equips tècnics territorialitzats composts per un equip bàsic de valoració i orientació de la situació de discapacitat de, com a mínim, tres persones, titulades en psicologia, treball social i medicina, i ampliable amb altres professionals, i per personal tècnic de valoració i orientació de la situació de dependència, que ha de tenir la formació mínima de grau o equivalent en les àrees de coneixement social i de salut.

a) Servei de Valoració i Orientació de la Discapacitat i la Dependència

El centre base com a unitat tècnica administrativa ha desaparegut (relació de llocs de treball publicada en el BOIB número 96, de 5 d'agost de 2017) i ha passat a formar part del Servei de Valoració i Orientació de la Discapacitat i la Dependència com un servei més de la Direcció General d'Atenció a la Dependència.

La població és atesa mitjançant una xarxa de centres i delegacions —Palma, Inca, Manacor, Eivissa, Menorca i el Servei de Valoració i Atenció Primerenca (SVAP)—, distribuïts segons el criteri d'àmbit territorial i d'edat. La xarxa està integrada per personal tècnic: professionals de la medicina, psicologia, treball social i altres disciplines.

La funció de l'SVAP és valorar i qualificar la situació de discapacitat i dependència de la població de les Illes Balears, la qual cosa implica desenvolupar e les tasques següents:

- Reconèixer el percentatge de discapacitat.

- Reconèixer la necessitat del concurs d'una tercera persona per fer els actes essencials de la vida diària.
- Reconèixer la dificultat per utilitzar transports públics col·lectius, als efectes de prestacions, serveis o beneficis públics establerts. Es valoren problemes greus de mobilitat.

També assumeix altres funcions, com ara:

- Informar, orientar i assessorar les persones amb discapacitat física, psíquica i/o sensorial.
- Valorar i orientar en formació i ocupació amb l'objectiu de facilitar la integració al món laboral de les persones amb discapacitat.
- Exercir altres funcions referents al diagnòstic, la valoració i l'orientació de situacions de discapacitat atribuïdes o que puguin ser atribuïdes per la legislació, tant estatal com autonòmica.

Indicadors d'eficàcia i econòmics:

Nivell d'assoliment: 100 %

Crèdit inicial del 2021: 3.917.390 euros

Crèdit definitiu del 2021: 4.087.683,8 euros

Desviació: 170.293,8 euros

El 2021 s'han enregistrat 12.505 sol·licituds de reconeixement de la situació de dependència. El 65,7 % han estat noves sol·licituds (8.210) i el 33,5 % han estat sol·licituds de revisió del grau (4.194). En relació amb el 2020, hi ha hagut un augment de sol·licituds del 31,8 %.

Pel que fa al perfil de les persones que sol·liciten ser reconegudes com a dependents

(noves sol·licituds), en un 58,9 % dels casos són dones.

Per edats, la franja on hi ha una major concentració de noves sol·licituds de reconeixement de la situació de dependència és la de majors de 80 anys, amb un 56,7 % del total.

En relació amb la procedència de les noves sol·licituds respecte a la població, destaquen els municipis de Sant Joan, amb un 1,9 % de la població; Estellencs, amb un 1.8 %, i Ariany, amb un 1,7 %.

El 2021, el nombre de valoracions de la situació de dependència ha augmentat en relació amb el 2020, amb 9.669 valoracions fetes.

Per illes, a Mallorca s'han fet el 82,4 % de les valoracions, i a Palma, el 37,1 %. En un 65,3 % de les sol·licituds han estat presentades per persones que ho demanaven per primera vegada. En aquests casos, el temps d'espera ha estat de 86,5 dies. Pel que fa a les sol·licituds de revisions de grau, el temps d'espera ha estat de 74 dies de mitjana.

El nombre de valoracions pendents de fer a 31/12/2021 és de 3.720, amb un augment del 52 % respecte a l'any anterior a causa de l'augment de les sol·licituds.

El 2021, hi ha hagut un augment del nombre de sol·licituds amb dret a prestació (2.523), amb un increment del 7,0 %. El nombre total de sol·licitants ha estat de 35.988. Així, s'arriba al 2,6 % de la població de les Illes Balears.

També ha augmentat el nombre de sol·licitants amb dictamen, que arriben als 33.177, un increment de quasi mil persones. També ha augmentat el nombre de sol·licitants amb dret a prestació, que han arribat als 27.391, amb un increment de 1.539 persones. Un 81,7 % d'aquestes persones resideixen a Mallorca.

Quant al grau de les persones amb dret a prestació i, per tant, reconegudes com a dependents, un 36,7 % té reconegut el grau I (11.608); un 33,7 %, el grau II (10.672), i un 29,6 %, el grau III (9.369).

Pel que fa al nombre de persones beneficiàries amb prestació, n'hi ha hagut 1.588 més que el 2020. Així, el 2021 hi ha hagut 24.736 persones beneficiàries, la qual cosa suposa l'1,9 % de la població.

Quant a les persones amb dret i sense prestació, podem observar-ne una davallada: 2.655 persones el 2021 i 2.704 persones el 2020.

El 31 de desembre de 2021, el nombre de prestacions actives pujava a 40.550 (un 2,8 % més). La prestació amb més persones dependents ha estat l'econòmica per a cures a l'entorn familiar, amb un 45,5 % i 18.444 persones.

El Servei de Valoració de la Discapacitat i Dependència també gestiona els serveis de desenvolupament infantil i atenció primerenca (SEDIAP), concertats, mitjançant l'SVAP.

La Unitat de Diagnòstic Infantil i Atenció Primerenca de les Illes Balears (UDIAP) és l'equip responsable de coordinar la inter-

venció, la planificació, l'organització, la valoració, l'avaluació i el seguiment de les actuacions d'intervenció. Les funcions de la UDIAP, que es duen a terme en els àmbits de l'infant, la família i l'entorn, entre d'altres, són les següents: valorar i executar la intervenció integral d'atenció primerenca, i orientar les famílies mitjançant l'assessorament i el suport al pare, la mare o la persona que exerceix la tutela de l'infant pel que fa als continguts que li siguin propis. També col·labora amb els serveis socials, sanitaris, educatius i d'altres que desenvolupen tasques de prevenció i detecció primerenca dels trastorns de desenvolupament i situacions de risc en la població infantil. L'equip de la UDIAP també informa i orienta sobre la discapacitat i qualsevol tipus de trastorn en el desenvolupament (o risc de patir-lo) d'infants de 0 a 6 anys, valora la situació, i en decideix el tractament o, si escau, els deriva al SEDIAP concertat corresponent.

Indicadors d'eficàcia i econòmics:

Nivell d'assoliment: 100 %

Crèdit inicial 2021: 135.578 sessions
x 39,8 € = 5.396.004,4 €

Crèdit definitiu 2021: 143.578 sessions
x 39,8 € = 5.714.004,4 €

Desviació: 8.000 sessions x 39,8 € =
318.400 €

Actuació A. Valoració dels casos que arriben a la UDIAP, i elaboració de dictàmens i propostes de serveis.

Durant l'any 2021, s'han registrat i valorat 1.632 sol·licituds d'atenció primerenca i se n'ha emès el dictamen de resolució.

S'han estimat 1.098 propostes de servei per a tractament (67,3 % dels casos): el 52,3 % de les sol·licituds han estat casos considerats per a tractament (853 casos) i es troben actualment en diversos SEDIAP; el 13,4 % de les sol·licituds han estat casos considerats per a tractament (218 casos) i es troben en fase d'elaboració del PIA en els SEDIAP, i l'1,7 % de les sol·licituds han estat casos considerats per a tractament amb diverses casuístiques (27 casos).

Hi ha hagut 534 casos no derivats, amb una actuació diferent (32,72 % dels casos). El 21 % de les sol·licituds han correspost a casos no considerats per a tractament per part de la UDIAP (342 casos) i es troben al final de l'actuació. En uns casos, s'ha trobat pertinent l'atenció d'Educació o d'altres serveis. En 117 casos dels 342, l'SVAP ha fet un breu seguiment abans d'acabar l'actuació. El 5,5 % de les sol·licituds són casos en control de la UDIAP (90 casos). El 2,5 % de les sol·licituds són casos en exploració i valoració i en fa seguiment (40 casos) la UDIAP. El 2,5 % de les sol·licituds han estat arxivades per diversos motius (40 casos). L'1,3 % de les sol·licituds s'han tancat i estan a portafirmes per a desistiment (22 casos).

Actuació B. Derivació i seguiment dels infants a serveis de desenvolupament infantil i atenció primerenca (SEDIAP). Altes i baixes de casos.

Durant l'any 2021, s'ha intervingut amb 3.191 infants i les seves famílies mitjançant la xarxa concertada d'atenció primerenca als dotze SEDIAP, en sessions fetes per psicòlegs, logopedes, fisioterapeutes, treballadors socials i altres professionals especialistes en atenció primerenca.

Sobre les altes i les baixes dels infants als SEDIAP, l'any 2021 han iniciat tractament 1.098 infants i han acabat la intervenció terapèutica 827.

A més, la UDIAP ha fet el seguiment de 287 infants que no han estat derivats a tractament, ja que no s'ha considerat el requeriment del tractament d'acord amb l'afectació, però sí el seguiment evolutiu.

Actuació C. Tramitació i seguiment dels concerts socials per a sessions d'atenció primerenca amb els SEDIAP.

El 6 de desembre de 2018, es va publicar en el BOIB la Resolució informativa de la consellera de Serveis Socials i Cooperació de 4 de desembre de 2018 per la qual es convoca el primer concert social de serveis de desenvolupament infantil i atenció primerenca de la xarxa pública i concertada d'atenció primerenca en l'àmbit dels serveis socials de les Illes Balears, amb entitats privades autoritzades i acreditades, per als anys 2019 a 2021. A aquest concert es van assignar 115.000 sessions anuals repartides entre les entitats: APROSCOM Fundació, Asociación Síndrome de Down ASNIMO, Fundació ASPACE, Fundació ASPAS, Centro de Atención Temprana y Desarrollo Infantil (CEATTE), MATER I, Fundación NEMO, Fundació per a Persones amb Discapacitat Illa de Menorca i Asociación de Personas con Necesidades Especiales de Eivissa y Formentera (APNEEF).

El 2021, s'han ampliat les sessions a diverses entitats, d'acord amb el que s'estableix a les convocatòries d'acció concertada sobre disponibilitat pressupostària, llista d'espera, principis de proximitat territori-

alitat i lliure elecció. S'han atorgat 8.000 sessions entre les entitats Fundació per a Persones amb Discapacitat Illa de Menorca, Fundació ASPACE, AMADIP ESMENT, Asociación Síndrome de Down ASNIMO, MATER II i CEATTE. Tenint en compte totes les sessions, han estat assignades per a aquest any un total de 143.578 sessions, repartides en 123.557 a Mallorca, 5.711 a Menorca i 14.310 a Eivissa.

El 2021, s'han renovat els concerts vigents, que han començat l'1 de desembre de 2021. Els concerts tenen una durada de 35 mesos (tres anys) i s'han formalitzat amb les entitats APROSCOM, Asociación Síndrome de Down ASNIMO, Fundació ASPACE, Fundació ASPAS, CEATTE, MATER I, Fundación NEMO, Fundació per a Persones amb Discapacitat Illa de Menorca, APNEEF; 23 mesos (dos anys) per JOAN XXIII; i 11 mesos (un any) per MATER II, AMADIP ESMENT i APFEM.

Pel que fa al nombre de sessions concertades, subjectes a ampliacions acord amb el que s'hagi establert, per a l'any 2022 n'hi ha 23.500 per a APROSCOM, 8.000 per a ASNIMO, 9.461 per a ASPACE, 7.800 per a ASPAS, 12.832 per a CEATTE, 20.748 per a MATER I, 14.859 per a NEMO, 5.367 per a Fundació per a Persones amb Discapacitat Illa de Menorca, 11.700 per a APNEEF, 11.000 per a JOAN XXIII, 8.600 per a MATER II, 2.250 per a AMADIP ESMENT i 2.610 per a APFEM.

b) Servei d'Atenció a la Discapacitat

El Servei d'Atenció a la Diversitat té com a funció principal desplegar el Catàleg de serveis per a persones amb discapaci-

tat física i/o sensorial, previst en el Decret 66/2016.

Indicadors d'eficàcia i econòmics:

Nivell d'assoliment: 90 %

Crèdit inicial del 2021: 824.915,2 €

Crèdit definitiu del 2021: 488.622 €

Desviació: -336.293,2 €

El Servei d'Acompanyament per a persones amb discapacitat física i necessitats de suport extens es va concertar per al període de l'1 de setembre de 2019 al 2023 amb l'entitat ASPAYM ILLES BALEARS per un total de 9.140 activitats a l'any. El 2021, no s'ha tramitat cap expedient de concertació, sinó que s'ha mantingut l'activitat administrativa del servei (facturació mensual) i el seguiment tècnic de les actuacions que s'han duit a terme.

El servei d'acompanyament dona un suport personal que permet que la persona usuària gaudeixi del màxim nivell d'autonomia a l'hora de desenvolupar el seu projecte de vida. A més, aquest servei li facilita l'exercici de l'autodeterminació. Aquest suport està destinat a fer les activitats bàsiques de la vida diària o a col·laborar en el desenvolupament d'altres activitats per promoure l'autonomia personal, fomentar la vida independent i facilitar l'accés a l'educació i el treball.

S'adreça a persones de més de 16 anys, amb una discapacitat física d'un grau mínim del 65 % i amb necessitat de l'assistència d'una tercera persona, que desenvolupen de manera habitual i regular activitats laborals, ocupacionals o formatives.

El 2021, s'han atès 26 persones, de les quals 1 ha estat baixa i 2 han sol·licitat una suspensió temporal del servei per motius de salut i prevenció de riscos lligats a la COVID-19. El perfil de les persones ateses és de 17 homes (65 %) i 9 dones (35 %), la majoria amb un grau de discapacitat superior al 75 % i un grau III de dependència. S'han duit a terme 5.306 activitats amb les persones beneficiàries, que corresponen a 10.612 hores de servei per fer activitats de tipus laboral o ocupacional, formatives, d'oci i temps lliure, esportives o de rehabilitació, i gestions personals i/o domèstiques. El 35 % ha rebut una mitjana de 20 hores setmanals de servei; el 30 % una mitjana d'entre 10 i 15 hores setmanals de servei, i el 35 % menys de 10 hores setmanals de servei. La tipologia de les activitats, per ordre de necessitats, han estat les següents: formativa, esportiva i/o rehabilitació, laboral, oci i temps lliure, gestions i suport a les compres.

El servei d'acompanyament a persones amb discapacitat per sordceguesa es va concertar de l'1 de desembre de 2019 al 2023 amb l'entitat FOPAS-ONCE, per un total de 2.700 activitats a l'any, que equivalen a 5.400 hores d'atenció directa. El 2021, no s'ha tramitat cap expedient de concertació, sinó que s'ha mantingut l'activitat administrativa del servei (facturació mensual) i el seguiment tècnic de les actuacions que s'han duit a terme.

El 2021, el servei ha atès 19 persones (10 homes i 9 dones) i s'ha produït una baixa. Amb les persones beneficiàries s'han fet 2.088 activitats, que corresponen a 4.176 hores de servei per fer activitats. El 78 % ha tingut una atenció d'intensitat setmanal

mitjana (entre 10-15 hores/setmana), i el 22 % ha tingut una atenció d'intensitat setmanal baixa (menys de 10 hores/setmana).

Les persones ateses presenten una discapacitat per sordceguesa i el 67 % té un grau de discapacitat superior al 85 %. La franja d'edat prevalent és fins als 35 anys (el 39 %) i, després, la franja d'edat superior als 56 anys (33 %).

El 2021, s'ha tramitat la renovació de l'Acord d'acció concertada del servei d'ajudes tècniques i suport tecnològic per a la promoció de l'autonomia personal a les Illes Balears amb l'entitat NOUSIS, per un total de 8.000 sessions.

El 2021, el servei ha atès 209 persones (100 homes i 109 dones), de les quals 88 han estat noves sol·licituds. En relació amb la població atesa, el 70 % té més de 75 anys. El 68 % té un grau de discapacitat superior al 65 %, el 35 % un grau II de dependència i el 27 % un grau III de dependència. El 98 % de les persones ateses han fet 10 sessions anuals del servei d'ajudes tècniques, i en conjunt s'han prestat un total de 1.046 sessions.

De conformitat amb el Decret 7/2016, de 12 de febrer, pel qual es regulen l'accés al servei ocupacional per a persones amb discapacitat per trastorn mental greu i la gestió de la llista d'espera de les places d'aquest servei, l'equip tècnic del Servei d'Atenció a la Discapacitat ha de valorar els requisits d'accés i la idoneïtat de la sol·licitud dels serveis ocupacionals, suport a l'habitatge i habitatge supervisat per a persones amb trastorn mental greu. A partir d'aquesta valoració tècnica ha d'emetre

l'informe corresponent pel qual ha d'estimar o desestimar la sol·licitud de la persona per accedir a un servei. Una vegada que hi ha disponibilitat de plaça al servei sol·licitat, hi ha de derivar el cas.

D'altra banda, les sol·licituds per accedir al servei d'acompanyament per a persones amb diagnòstic de salut mental i necessitat de suport extens i al servei d'acompanyament per a persones amb diagnòstic de salut mental vinculat a addiccions, ambdós serveis amb atenció a persones amb problemes de salut mental i altres circumstàncies psicosocials afegides, són valorades per l'entitat mateixa que presta el servei. En aquests casos, el Servei d'Atenció a la Discapacitat comprova el compliment dels requisits i valida la valoració per emetre la resolució estimatòria d'accés.

Les dades de les persones que han sol·licitat els serveis de la xarxa de persones amb malaltia mental són les següents:

- Servei d'acompanyament amb diagnòstic de salut mental i necessitat de suport extens (centre penitenciari): 36 noves sol·licituds acompanyades dels informes de valoració d'idoneïtat.
- Servei d'acompanyament a Menorca: 13 noves sol·licituds acompanyades dels informes de valoració d'idoneïtat. Es tracta d'un servei iniciat el 2021 i que es presta mitjançant un conveni amb el Consell Insular de Menorca.
- Servei d'acompanyament vinculat a addiccions: 307 noves sol·licituds acompanyades dels informes de valoració d'idoneïtat.

- Serveis ocupacionals, suport a l'habitatge i habitatge supervisat per a persones amb trastorn mental greu: 416 sol·licituds. S'han fet 318 entrevistes de valoració d'accés i l'informe d'idoneïtat corresponent per emetre la resolució estimatòria o desestimatòria d'accés al servei. Així doncs, s'han pogut valorar el 76 % de les sol·licituds. El servei que resta amb més sol·licituds pendents de valorar és el servei d'habitatge supervisat per manca de places disponibles i per la llarga llista de persones que estan en situació d'espera, a més d'un nombre important de casos desestimats per no complir els requisits d'accés.
- més al servei ocupacional a Eivissa que presta l'entitat APFEM.
- Servei d'acompanyament: 16 noves derivacions (GREC, APFEM i conveni de Menorca)
- Servei d'acompanyament vinculat a addiccions: 202 tramitacions de noves incorporacions al servei.

Els resultats del seguiment tècnic i administratiu dels serveis per a persones amb malaltia mental (serveis ocupacionals, suport a l'habitatge i servei d'habitatge supervisat) es detallen a continuació. Aquests serveis estan gestionats per entitats socials del tercer sector.

Del resultat d'aquestes valoracions, les sol·licituds de 46 persones han estat desestimades per no complir els criteris d'accés o ser valorades com a no idònies per rebre els serveis, i 72 persones han desistit de la sol·licitud original una vegada que se'ls ha cridat de la llista d'espera per accedir al servei.

Les places concertades amb entitats socials del tercer sector durant el 2021 per al servei ocupacional han estat les següents: Deixalles (Calvià): 17 places concertades; Associació Gira-Sol (Palma): 75 places concertades; Fundació Es Garrover (Inca): 45 places concertades; Associació Estel de Llevant (Manacor): 64 places concertades, i APFEM (Eivissa): 20 places concertades. En total són 221 places concertades a Mallorca i Eivissa.

El 2021, s'han derivat a la xarxa pública de serveis socials per a persones amb trastorn mental greu 502 persones:

- Habitatge supervisat: 32 noves derivacions. Cal recordar que el 18 de gener de 2021 s'han obert 2 nous habitatges amb 9 places cada un, que gestiona l'entitat Gira-Sol i que se sumen a les 22 places ja existents.
- Servei de suport a l'habitatge: 44 noves derivacions.
- Servei ocupacional: 112 noves derivacions. Inclou l'ampliació de 8 places

En l'àmbit administratiu, s'ha tramitat la convocatòria de les places del servei ocupacional a l'illa d'Eivissa, amb l'ampliació de 8 places més. Així, s'arriba a 20 places concertades, i la renovació de les 201 places del servei ocupacional a Mallorca per al període 2021-2024.

Els serveis ocupacionals ofereixen atenció diürna i donen suport a les persones amb discapacitat per salut mental que necessiten

organització, supervisió i assistència a l'hora de fer les activitats de la vida diària, i també suport en el procés d'adquisició i de desenvolupament d'habilitats bàsiques i adaptatives personals, socials i prelaborals, perquè puguin assolir la màxima integració sociolaboral segons les possibilitats de cada persona usuària.

S'adreça a persones en edat laboral, amb discapacitat per salut mental —concretament amb trastorn mental greu—, amb un grau de discapacitat igual o superior al 33 % i amb necessitat de suport extens, limitat o intermitent.

El nombre de persones ateses en els serveis ocupacionals per entitats socials del tercer sector i concertades durant el 2021 ha estat de 467 (cal recordar que cada plaça pot estar ocupada per fins a 3 persones, segons el seu nivell de necessitat de suport).

La distribució per entitats ha estat la següent: Fundació Deixalles (Calvià) 25 persones; Associació Estel del Llevant (Manacor): 118 persones; Fundació Es Garrover (Inca): 99 persones; Associació Gira-Sol (Palma): 176 persones, i APFEM (Eivissa): 49 persones. Han estat baixa dels serveis 75 persones per diferents motius: pèrdua dels requisits, manca d'idoneïtat, derivació a altres recursos, baixes voluntàries, altes dels serveis o defunció.

El nombre de persones ateses per entitats concertades i serveis propis de la Conselleria o amb conveni amb altres administracions ha estat de 546 persones (339 homes i 207 dones) a les Illes Balears.

Les places concertades amb entitats socials del tercer sector durant el 2021 per al servei de suport a l'habitatge han estat les següents: Fundació Deixalles (Calvià): 22 places concertades; Associació Gira-Sol (Palma): 68 places concertades; Fundació Es Garrover (Inca): 31 places concertades; Associació Estel de Llevant (Manacor): 28 places concertades, i APFEM (Eivissa): 8 places concertades. Això fa un total de 157 places concertades a Mallorca i Eivissa.

En l'àmbit administratiu, el 2021 s'ha tramitat la renovació de la concertació anual amb cada una de les entitats concertades.

El servei de suport ofereix orientació i suport a les persones amb discapacitat associada a un diagnòstic de salut mental greu i amb necessitat de suport que viuen soles o en parella o que conviuen amb altres persones amb discapacitat, dependència o problemes greus de salut. El servei es presta al domicili de la persona sol·licitant o de la seva família i és de caràcter socioeducatiu. L'objectiu principal és procurar la millora de la qualitat de vida, el desenvolupament a la pròpia llar i la integració social en l'entorn comunitari dels usuaris, i l'afavoriment de la permanència al domicili de manera autònoma.

S'adreça a persones de més de 18 anys, amb una discapacitat associada a un diagnòstic de salut mental greu i amb necessitat de suport extens, limitat o intermitent, amb un grau de discapacitat igual o superior al 33 %.

El 2021, s'han atès 229 persones en aquest servei (152 homes i 77 dones),

amb una edat compresa majoritàriament entre els 46 i 65 anys. Han estat baixa 53 persones.

Les places concertades amb entitats socials del tercer sector durant el 2021 per al servei d'habitatge supervisat han estat les següents: Associació Estel de Llevant (Manacor): 10 places concertades, i Associació Gira-Sol (Palma): 18 places concertades. A més, la xarxa concertada de serveis per a salut mental disposa de 2 habitatges supervisats lligats al servei d'acompanyament vinculat a centre penitenciari amb 6 places cada un: GREC (Palma): 6 places, i APFEM (Eivissa): 6 places. En total són 40 places.

En l'àmbit administratiu, s'ha acabat la tramitació de la concertació iniciada el 2020 de les 18 noves places d'habitatge supervisat a Palma (2 habitatges de 9 places cada un) amb l'Associació Gira-Sol.

L'habitatge supervisat s'entén com un servei substitutiu de la llar pròpia o familiar. S'organitza en habitatges ordinaris que constitueixen el domicili habitual de les persones que els habiten, i hi conviuen persones amb discapacitat associada a un diagnòstic de salut mental que necessiten supervisió i suport en les activitats bàsiques de la vida diària, així com en la comunicació, les relacions, l'autodirecció i l'ús dels recursos de la comunitat. La intensitat dels suports s'adapta a les necessitats de cada persona usuària.

S'adreça a persones de més de 18 anys, amb una discapacitat associada a un diagnòstic de salut mental greu, amb necessitat de suport de diferent intensitat

i amb un grau de discapacitat igual o superior al 33 %.

S'han atès 50 persones en els diferents habitatges de la xarxa:

- 12 persones han estat ateses a l'habitatge supervisat de Manacor, on s'han produït 2 baixes (1 defunció i 1 baixa voluntària) i, per tant, 2 incorporacions.
- 24 persones als 2 habitatges de Palma, on s'han produït 5 baixes (3 defuncions, 1 baixa voluntària 1 derivació a un altres recurs) i s'han fet 5 derivacions.
- 14 persones han estat ateses als habitatges supervisats vinculats al servei d'acompanyament, on s'han produït 2 baixes per trasllat i baixa voluntària i 2 incorporacions.

Les places concertades del servei d'acompanyament amb entitats socials del tercer sector durant el 2021 han estat les següents: 65 places amb l'entitat GREC, que gestiona el servei a Mallorca i també atén persones de Menorca, i 20 places amb l'entitat APFEM a l'illa d'Eivissa, la qual cosa fa un total de 85 places.

El servei d'acompanyament per a persones amb diagnòstic de salut mental i necessitat de suport extens atén les persones que tenen un trastorn mental i que estan o han estat en un centre penitenciari. Té com a objectiu oferir acompanyament i suport en les seves necessitats específiques a conseqüència de la situació de reclusió i malaltia mental. Mitjançant la metodologia de l'acompanyament personalitzat, es pretén donar suport a les activitats de

la vida quotidiana d'aquestes persones, perquè desenvolupin habilitats i capacitats que facilitin el seu procés d'inserció social i de retorn a la comunitat, que els evitin la cronicitat i que els donin més qualitat de vida en tots els àmbits.

Aquest servei fa un acompanyament i un seguiment individual; diferents tallers grupals, tant al centre penitenciari com a la comunitat, un cop que han sortit de la presó, i també una tasca de mediació, de coordinació i d'acompanyament als recursos socio-sanitaris de la comunitat.

En aquest servei han estat ateses 88 persones (75 homes i 13 dones), de les quals el 44 % tenen una edat compresa entre els 30 i 45 anys.

La xarxa de salut mental a Menorca, finançada mitjançant un conveni de col·laboració, és gestionada pel Servei d'Atenció a la Discapacitat des del 2019. El conveni s'ha renovat el juliol del 2021, amb una vigència fins al 2023 i per un import de 433.617,20 €. La distribució de places és la següent: 14 places de serveis ocupacionals, 1 mòdul de 10 places de suport a l'habitatge, 6 places d'habitatge supervisat i 20 places del servei d'acompanyament.

El 2021, el nombre de persones que s'han beneficiat d'aquesta xarxa de salut mental a Menorca ha estat el següent: 14 persones al servei ocupacional, 5 persones al servei de suport a l'habitatge, 7 places en habitatge supervisat i 12 persones al servei d'acompanyament.

Els indicadors d'eficàcia i econòmics són els següents:

Nivell d'assoliment: 100 %

Crèdit inicial del 2021: 3.313.581 €

Crèdit definitiu del 2021: 3.313.520 €

Desviació: -61 €

El servei d'acompanyament per a persones amb diagnòstic de salut mental vinculat a addiccions atén les persones que tenen un trastorn de caràcter addictiu. Té com a objectiu oferir acompanyament i suport en les seves necessitats específiques a conseqüència de la situació d'addicció. Poden ser usuàries del servei les persones més grans de 18 anys, d'ambdós sexes, amb un diagnòstic de salut mental i necessitats de suport extens, amb un problema d'addicció diagnosticat com a abús o dependència i que hagin acabat el procés de deshabituació.

El 2021, s'han atès 451 persones al servei d'acompanyament vinculat a addiccions (367 homes i 84 dones) a les Illes Balears, amb 309 persones amb una edat compresa entre els 18 a 45 anys, i 133 entre els 46 a 65 anys.

L'atenció a les persones amb incapacitació judicial o curatela representativa mitjançant la concertació social s'ha continuat fent amb les entitats Fundació Tutelar Demà i Fundació Aldaba.

El 2021, s'ha atès una mitjana mensual de 504 persones, de les quals 222 han estat ateses amb nivell de suport reduït (44 %), 146 persones han estat ateses amb nivell de suport mitjà (29 %) i 131 persones han estat ateses amb nivell de suport intens (27 %).

6.1.2. NECESSITATS D'ATENCIÓ PRIORITÀRIA PER MANCA D'INTEGRACIÓ SOCIAL

Integració social de persones immigrants

En matèria d'immigració, l'objectiu general és facilitar la integració i la convivència intercultural de les persones immigrants que han arribat a la comunitat de les Illes Balears, en bé de l'interès general.

Al llarg de l'any 2021, s'han desenvolupat tasques dirigides a informar i orientar sobre qüestions derivades de la normativa d'estrangeria i a garantir l'accés de la població immigrada als serveis públics i socials existents en igualtat de condicions que la població autòctona mitjançant la xarxa d'oficines d'informació i orientació a la immigració (OFIM).

A Mallorca, des de l'1 de gener de 2021 fins al 31 de desembre de 2021, l'entitat Estudi 6 ha executat el contracte del servei de gestió de les OFIM, amb una dotació de personal de vuit persones (una treballadora social com a coordinadora del servei, dos llicenciats en Dret, dues treballadores socials, dos auxiliars administratius i una treballadora social itinerant pels municipis de la part forana).

La despesa del 2021 del contracte de servei ha estat d'un import de 314.837,6 € euros. La seu principal del servei és a les oficines del carrer d'Eusebi Estada, 48, de Palma, però el servei es presta amb caràcter itinerant per diversos municipis de l'illa (Manacor, Inca i Calvià), i s'ha adaptat a la demanda real de les persones usuàries.

Per cobrir el servei d'OFIM a Menorca, l'any 2021 s'ha tramitat un expedient d'addenda al conveni de col·laboració signat el 2017 entre el Govern de les Illes Balears i el Consell Insular de Menorca, segons el qual es cofinança el servei, de manera que la Conselleria d'Afers Socials i Esports i el Consell Insular de Menorca hi aporten 56.000 euros cada un; per tant, l'import global anual per a l'OFIM de Menorca és de 112.000 euros.

A Eivissa, el servei d'OFIM es presta mitjançant un contracte que l'òrgan de contractació va resoldre adjudicar a Creu Roja Espanyola a les Illes Balears el 2020, per un import màxim anual el 2021 de 39.574 €.

L'espai físic on s'han desenvolupat les funcions d'assessorament ha estat l'edifici de la llar de la tercera edat Parc de la Pau, al municipi d'Eivissa, propietat del Consell Insular d'Eivissa.

Hi ha dos professionals treballant a l'OFIM d'Eivissa: un treballador social a temps complet i una llicenciada en Dret a temps parcial.

A Formentera, mitjançant la subvenció atorgada en el marc de la convocatòria de subvencions (Servei de Planificació), es manté el punt d'atenció a l'immigrant, que presta servei a la població resident a l'illa.

Durant el 2001, el principal tret de la xarxa ha estat l'augment generalitzat de les demandes d'informació i d'assessorament, explicades en certa manera per la reactivació del mercat de treball.

Per demarcació territorial, el nombre de persones usuàries ateses per primera vegada l'any 2021 ha estat el següent: Palma: 3.722, Inca: 425, Manacor: 619, Calvià: 97, Eivissa i Formentera: 430 i Menorca: 376.

D'altra banda, l'any 2021 s'han atès 128 persones interessades a obtenir l'informe d'esforç d'integració a les Balears, però no totes aquestes persones compleixen els requisits legals per obtenir-lo. Així doncs, a les Illes Balears, el nombre d'expedients tramitats d'informes d'esforç d'integració amb resultat favorable ha estat de 123: 113 a Mallorca (on destaca Palma amb 72), 8 a Eivissa i Formentera i 3 a Menorca. Augmenten les peticions d'informes d'esforç d'integració respecte a anys anteriors.

L'any 2021, els expedients tramitats d'informes d'escolarització de menors a càrrec a les Illes Balears ha estat de 9 (4 a Palma, 3 a la part forana de Mallorca i 2 a Formentera), Hi ha hagut un lleu decrement de sol·licituds respecte a l'any anterior, en la línia d'anys precedents, en què es va produir una forta disminució a causa que l'oficina d'estrangeria accepta els certificats d'escolarització que emeten els centres escolars i, per tant, ja no és necessari presentar l'informe de la Comunitat Autònoma.

Programes i actuacions de justícia juvenil

El principal objectiu és fer complir les mesures imposades als menors pels jutjats de menors de les Illes Balears, en virtut del que disposa la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal del menor.

Aquesta Llei estableix els 14 anys com a edat mínima per exigir responsabilitat per la comissió de fets tipificats en el Codi penal o en les lleis penals especials. Així, l'edat mínima de la població destinatària és de 14 anys. Tenint en compte que els 18 anys és l'edat màxima per aplicar aquesta normativa, la població es pot situar en edats superiors als 20 anys durant el compliment de les mesures.

El Servei d'Execució de Mesures de Justícia Juvenil de la DGJIF aplica els continguts de les resolucions judicials o extrajudicials notificades a l'entitat pública perquè siguin executades immediatament a través de dues seccions:

1. La secció d'execució de mesures privatives de llibertat, a la qual correspon aplicar i executar les mesures següents: internament en règim tancat, internament en règim semiobert, internament en règim obert, internament terapèutic i permanència de cap de setmana al centre o al domicili.

La secció executa aquestes mesures mitjançant la Fundació Institut Socioeducatiu S'Estel (d'ara endavant, FISE) de conformitat amb l'Acord de 12 de gener de 2017 pel qual es modifica l'Acord de 23 de desembre de 2016 d'encàrrec de gestió de diverses actuacions derivades de l'execució de la normativa vigent en matèria de justícia juvenil:

- La DGJIF, en qualitat d'entitat pública, executa les potestats administratives i d'inspecció, inherents a l'execució de les mesures privatives de llibertat, a través de la cap de Secció i la coordinadora dels centres socioeducatius de justícia juvenil.

- La FISE gestiona la xarxa de centres socioeducatius de justícia juvenil i fa la resta d'actuacions derivades de l'execució de les mesures privatives de llibertat que li han estat encomanades aplicant, a aquest efecte, el que estableix el Decret 10/2020, de 14 de febrer, del Reglament de funcionament o organització dels centres socioeducatius específics del sistema de justícia juvenil per al compliment de les mesures privatives de llibertat a les Illes Balears.
- La xarxa disposa de 86 places públiques i 4 places concertades amb la Fundació Projecte Jove, amb la distribució per centres socioeducatius següent: 56 al CS Es Pinaret (masculí); 15 al CS Es Fusteret (femení); 15 al CS Es Mussol (ambdós sexes), i 4 al Projecte Jove (ambdós sexes).

2. La secció de mesures no privatives de llibertat té assignada l'execució de les mesures judicials següents: tractament ambulatori, assistència a centre de dia, llibertat vigilada, convivència amb grup educatiu, prestacions en benefici de la comunitat, realització de tasques socioeducatives i també les mediacions extrajudicials de conciliació i/o reparació del dany.

Aquestes tasques es duen a terme amb un equip propi format per 30 educadors i educadores de justícia juvenil, distribuïts en 4 àrees d'intervenció en medi obert. Cada educador i educadora té assignada una única àrea en què intervé amb als menors que li són assignats sota la supervisió del cap de la secció i del coordinador de l'àrea. Un dels 14 educadors adscrits a l'àrea de Palma desenvolupa la funció de

representant de l'entitat pública davant els jutjats i la Fiscalia de Menors de les Illes Balears.

La finalitat fonamental de la intervenció en medi obert és incidir en el procés d'integració i de reinserció social dels menors i joves infractors amb una intervenció individualitzada, en l'entorn propi, que combina l'acció educativa i el tractament terapèutic, si escau, amb el control derivat de l'execució de la mesura judicial en medi obert que en cada cas correspongui. A aquest efecte, es vol orientar la seva actuació amb la finalitat de reduir les possibilitats de reincidència dels menors i joves, mitjançant la identificació, l'avaluació i l'abordatge adequats dels factors de risc i de protecció que concorrin en cada un dels casos atesos.

Les mesures privatives de llibertat desenvolupades per la FISE s'apliquen als centres socioeducatius de justícia juvenil següents: Es Pinaret, Es Fusteret i Es Mussol. Així, en funció del perfil i el grau de restricció, els menors i joves són internats en un dels centres o en un altre. La població destinatària està formada per menors i joves de totes les Illes Balears que han estat sentenciats per un jutjat de menors o bé quan aquest n'ha decretat l'ingrés cautelar per efectuar el compliment d'una mesura d'internament.

En matèria de recursos humans, el 2021, el servei de justícia juvenil ha disposat d'una plantilla pròpia formada per 50 professionals de diverses disciplines i categories:

1. L'equip directiu, format pels 6 professionals que ocupen els llocs següents: servei de justícia juvenil, coordinació de centres socioeducatius, secció d'inter-

nament, secció de medi obert, coordinació d'àrea de Menorca i coordinació d'àrea d'Eivissa i Formentera.

2. L'equip tècnic d'execució de mesures no privatives de llibertat està format per 28 educadors i educadores i 2 cuidadors i cuidadores.
3. L'equip de suport tècnic està integrat per 2 professionals.
4. L'equip de suport administratiu està integrat per 6 professionals

El 2021, el servei de justícia juvenil ha intervingut en 903 expedients d'execució de mesures de justícia juvenil: 374 oberts l'any 2021 per complir la primera condemna imposada al menor, i 529 d'anys anteriors; una part d'aquests estaven en estat obert l'1 de gener de 2021 o s'han reobert durant el transcurs de l'any per complir noves condemnes.

El 2021, s'han tramitat 18 expedients en execució de sentència per la qual es condemna el Govern de les Illes Balears com a responsable solidari pels fets comesos per persones menors d'edat i/o joves que, en el moment de cometre els fets pels quals van ser condemnats, estaven complint una mesura judicial privativa de llibertat. L'import que el Govern de les Illes Balears ha hagut d'abonar a càrrec de la Conselleria d'Afers Socials i Esports és de 30.481,7 euros. S'ha d'aclarir que algunes d'aquestes responsabilitats civils corresponien a l'any anterior, però el pagament s'ha fet efectiu el 2021.

Quant als programes de prevenció de la delinqüència juvenil i d'inserció social,

el 2021 el Servei d'execució de mesures de justícia juvenil ha derivat al Programa d'Autonomia Personal (PAP), que gestiona el Servei de Famílies, els joves infractors que són potencials candidats del programa atesa la seva situació sociofamiliar i el requisit d'haver complert determinades mesures de justícia juvenil que són requisit per poder accedir-hi.

El programa ALTER està adreçat a joves d'entre 14 i 16, residents a les Illes Balears, que, per qüestions diverses, no s'adapten al sistema educatiu ordinari i estan en situació o en risc d'exclusió social.

Durant aquest any 2021 s'ha renovat l'Acord de col·laboració entre la Conselleria d'Afers Socials i Esports i la Conselleria d'Educació i Formació Professional del Govern de les Illes Balears pel qual s'estableix el Protocol general d'actuacions per al desenvolupament del programa ALTER d'intervenció socioeducativa per a joves en situació de risc d'exclusió social i escolar.

És un programa d'intervenció socioeducativa que, d'acord amb les expectatives i les capacitats dels menors, n'afavoreix la inserció en el centre escolar i/o en la societat ajudant-los en la seva capacitació i transició cap a la vida adulta, i guiant-los cap a la recerca de feina en els casos dels majors de 16 anys que rebutgen la formació acadèmica.

El 2021, han participat en el programa ALTER 246 alumnes: 188 a Mallorca, 22 a Menorca, 34 a Eivissa, 2 a Formentera. La distribució dels alumnes per sexe ha estat la següent: 163 de sexe masculí i 83 de

sexe femení. Pel que fa a les edats, n'hi ha hagut 82 de 14 anys, 123 de 15 anys i 41 de 16 anys.

Pel que fa als educadors i educadores, el programa n'ha tingut assignats 48, que han estat contractats pels ajuntaments dels municipis adherits al programa amb aquesta distribució territorial: Mallorca: 35, Menorca: 7, Eivissa: 5 i Formentera: 1.

Quant a les empreses col·laboradores, durant aquest any el programa ha tingut a la seva disposició 227 empreses col·laboradores: Mallorca: 183, Menorca: 14, Eivissa: 24 i Formentera 6.

S'han continuat oferint les especialitats formatives de perruqueria, estètica, perruqueria canina, comerç, informàtica, fusteria, manteniment d'embarcacions, mecànica nàutica, reparació de bicicletes, mecànica de cotxes, mecànica de motos, fontaneria, cuina, cambrer, pastisseria, xapa i pintura, jardineria, mosso de quadra, ferreria i forja, fotografia digital, arts gràfiques, agricultura ecològica, aprenent de sabater, monitor de natació, manteniment d'instal·lacions, aprenent d'auxiliar d'oficina, guarda i cura d'animals, reposador de magatzems, reboster, encarregat de material, auxiliar de centres geriàtrics i reparació de pneumàtics. S'ha comptat amb 227 empreses privades: Mallorca: 183, Menorca: 14, Eivissa: 24 i Formentera 6, i 8 administracions locals per fer les pràctiques formatives: Alaior, Binisalem, Ciutadella, Lluçmajor, Pollença, Santanyí, Sant Joan de Labritja i Sant Josep de sa Talaia.

S'ha continuat treballant en el procés d'interacció sociolaboral dels alumnes que aca-

ben el programa. El 2021, s'ha aconseguit que diferents empreses col·laboradores hagin contractat 10 menors/joves.

El programa Atura't es crea per l'Ordre de la Consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de 29 de juliol de 2008 per la qual es posa en funcionament el programa com un equip de caràcter multidisciplinari, adscrit a la Direcció General competent en matèria de justícia juvenil, per donar resposta a les necessitats d'intervenció amb adolescents amb comportaments d'abús sexual i reduir el nombre de víctimes d'agressions sexuals. El programa s'especialitza en l'avaluació i el tractament terapèutic de menors i joves infractors que compleixen mesures judicials previstes a la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, i que presenten conductes d'abús sexual (BOIB núm. 111, de 9 d'agost de 2008).

L'entrada al programa es justifica per haver comès un delictes contra la llibertat i indemnitat sexual entre els 14 i els 18 anys o per tenir una mesura judicial per qualsevol altre tipus de delictes i presentar algun tipus de conducta sexual problemàtica o abusiva. També es poden derivar al programa adolescents menors de 14 anys amb comportaments sexuals abusius i menors amb mesures judicials que presentin indicadors compatibles amb l'exploració sexual infantil.

L'equip de tècnics adscrits al programa Atura't és multidisciplinari. El 2021, ha estat format per 2 professionals de la DGIJF amb dedicació flexible de mitja jornada: una educadora social i una treballadora social, i 3 professionals de la FISE: 2 psicòlogues a jornada completa i 1 educadora un dia a la setmana.

El 2021, s'han atès 42 menors i joves: 21 ja estaven en actiu de l'any anterior, 18 han estat noves derivacions i 3 corresponen a casos reoberts derivats d'anys anteriors.

Dels casos reoberts, n'assenyalam un que ja va ser derivat el 2018 (amb alta el gener del 2021 per acabament de la mesura) i que va tornar a ser derivat per una nova sentència de llibertat vigilada amb remissió al programa Atura't per un delicte lleu de lesions; un altre que va ser derivat el 2019 (amb alta l'agost del 2021 per acabament de la mesura) i que va tornar a ser derivat per una nova sentència de llibertat vigilada amb remissió al programa per un delicte d'abús sexual, i un altre corresponent al d'una menor que va ser derivada el 2021 per indicadors d'explotació sexual infantil (i amb alta per no adequació el desembre del 2021) i que va tornar a ser derivada per sentència cautelar per inducció a l'ESI de llibertat vigilada amb contingut d'assistència a Atura't.

Dels 18 casos nous rebuts el 2021, 10 han estat derivats amb sentències de delictes contra la llibertat sexual; 1 ha estat derivat per un delicte lleu de coaccions amb mesura amb contingut d'assistència a Atura't; 1 per delicte de maltractament en l'àmbit familiar amb mesura amb contingut d'assistència a Atura't; 1 per conducta sexualitzada, i 5 han estat menors inimputables derivats pel servei de protecció de menors per conductes sexuals abusives.

Dels 10 adolescents derivats amb sentència de delictes contra la llibertat sexual, 8 han estat condemnats com a autors d'un delicte d'abús sexual (un, amb el delicte afegit de coaccions i un altre amb el

delicte afegit de maltractament en l'àmbit familiar); un altre ha estat condemnat per un delicte d'assetjament mitjançant telecomunicacions, i un altre d'un delicte de revelació de secrets.

Tots els menors amb sentència de delictes contra la indemnitat sexual tenien com a contingut de la mesura la derivació al programa Atura't.

El 2021, s'han fet 20 avaluacions inicials de la necessitat de supervisió i del nivell de risc de reincidència. S'ha emprat el model d'avaluació AIM2¹ i l'actualització d'aquest, el model d'avaluació AIM3.² També s'ha emprat per als més joves el model d'avaluació AIM per a menors de 12 anys (Carson, 2007).

En aquestes avaluacions s'ha recomanat intervenció terapèutica en 15 casos; sessions educatives, en 3 casos; seguiment i indicacions als pares i professionals, en 1 cas, i només 1 cas ha estat valorat com de no adequació.

S'han fet 4 reavaluacions amb el model d'avaluació AIM2: 2 casos han continuat en un nivell de risc de reincidència mitjà; 1 cas ha baixat de nivell de risc de reincidència alt a risc mitjà, i 1 cas ha continuat en un nivell de risc de reincidència baix.

1. PRINT, B.; GRIFFIN, H.; BEECH, A. R.; QUAYLE, J.; BRADSHAW, H.; HENNIKER, J.; MORRISON, T. (2007). *AIM2: An initial assessment model for young people who display sexually harmful behaviour*. The AIM Project.

2. LEONARD, M.; HACKETT, S. (2019). *The AIM3 assessment model. Assessment of adolescents and harmful sexual behaviour*. The AIM Project. [Versió en espanyol del 2021].

S'han elaborat 43 informes: 20 informes d'avaluació inicial, 4 informes de reavaluació, 4 informes de seguiment del tractament i 15 informes finals.

La intervenció s'ha basat en sessions terapèutiques individuals d'una hora de durada amb freqüència setmanal i sessions familiars periòdiques. També s'han fet sessions telemàtiques per complementar les vistes als menors i familiars de les altres illes.

S'han realitzat 453 sessions individuals i 64 sessions familiars, a més de 115 reunions de coordinació amb els professionals de la xarxa relacionats amb els casos (educadors de medi obert, professionals dels centres d'internament, tècnics de l'IMAS i professionals d'altres recursos implicats).

El 2021, s'han tancat 18 casos: 6 per alta terapèutica, 5 per finalització de mesures, 4 per abandonament del programa, 1 per no adequació al programa, 1 per haver-hi estat derivat per error i 1 d'un menor de 14 anys a petició dels progenitors.

Punts de Trobada Familiar de les Illes Balears

Els punts de trobada familiar són una prestació gratuïta per a les persones usuàries destinada a complir el règim de visites dels fills i filles establert per sentència judicial en els processos de separació o divorci dels progenitors.

Actualment, estan ubicats a Inca, Palma, Eivissa, Formentera, Maó i Ciutadella. Durant el 2021, s'han atès 436 persones amb la distribució següent: Mallorca:

247 famílies, Menorca: 23 famílies, Eivissa: 29 famílies i Formentera: 1 família.

El programa d'interferències parentals ha mantingut l'atenció terapèutica durant l'any 2021 i ha atès 32 famílies (106 persones).

Projectes de desenvolupament del poble gitano

El projecte pretén atendre un col·lectiu de prop de 500 persones (150 famílies) de totes les edats, d'ètnia gitana, que viuen en el nucli urbà de Palma.

Les principals dificultats socials que troben tenen a veure amb l'actuació econòmica i la inserció social, la quantitat de població que està en situació de pobresa, la inserció escolar, la promoció social de la dona i l'accés a l'habitatge.

El Ministeri ha aportat 26.594,00 € per gestionar el Pla de Desenvolupament Gitano a les Balears. Aquesta quantia s'instrumenta anualment com a subvenció directa a favor de l'Ajuntament de Palma, mitjançant la Regidoria de Cultura i Benestar Social, per finançar les despeses derivades del Programa de Reallotjament i Integració Social de la població del barri de Son Riera. La Regidoria de Cultura i Benestar Social hi ha contribuït amb 53.188,0 €, de manera que l'import del projecte ha estat de 79.782,0 €.

Atenció social a persones implicades en un procediment judicial

El servei d'atenció social a persones implicades en un procediment judicial està gestionat per la Fundació IRES (Institut de

Reinserció Social) a Palma (19/08/2021), Inca i Manacor (27/08/2021), amb la qual s'ha formalitzat la renovació del concert per a l'any 2021 per un import de 225.274,4 €.

El 2021, a les Balears, les persones usuàries del servei han estat 1.732. Per partit judicial, a Palma han correspost un 29 % de casos, a Inca un 13 %, a Manacor un 10 %, a Maó un 17 %, a Ciutadella un 7 % i a Eivissa un 24 %. Per gènere, el 55 % han estat homes i el 45 % han estat dones.

6.1.3. NECESSITATS D'ATENCIÓ PRIORITÀRIA PER MANCANCES MATERIALS I DE RECURSOS SOCIALS

Finançament de programes socials en resposta a la crisi de la COVID-19

El 2021, s'ha generat un nou programa pressupostari per finançar actuacions que donen resposta a les necessitats provocades per la crisi sanitària de la COVID-19. En total, han estat 14 programes pressupostaris i 7 centres gestors.

Les accions s'han articulat al voltant del programa econòmic 413G01, un programa transversal que permet gestionar i fer actuacions de diferents direccions generals de la Conselleria d'Afers Socials i Esports i les fundacions del sector públic instrumental, com la Direcció General de Planificació, Equipaments i Formació, la Direcció General de Serveis Socials i la Fundació d'Atenció i Suport a la Dependència i Promoció de l'Autonomia Personal.

Els indicadors d'eficàcia i econòmics són els següents:

Nivell d'assoliment: 100 %

Crèdit inicial del 2021: 330.000,0 €

Crèdit definitiu del 2021: 195.000,0 €

L'objecte d'aquesta convocatòria era finançar projectes i actuacions d'entitats sense ànim de lucre destinats a atendre les situacions de necessitat sobrevinguda de persones i unitats familiars que, davant l'emergència sanitària i social derivada de la COVID-19, han vist alterades substancialment les seves condicions de vida i, en particular, les que tenen a veure amb la insuficiència de mitjans propis per a la provisió d'aliments i altres productes de primera necessitat.

El període subvencionable s'ha establert de l'1 de gener al 31 de desembre de 2021. L'import màxim destinat a aquesta convocatòria ha estat de 330.000,00 €.

La distribució del crèdit s'ha fet atenent les modalitats i els criteris següents:

Modalitat 1. Projectes de distribució d'aliments i productes d'higiene entre famílies en situació de risc social d'un sol municipi: 80.000,0 €.

Modalitat 2. Projectes de distribució d'aliments i productes d'higiene entre famílies en situació de risc social de més d'un municipi: 200.000,0 €.

Modalitat 3. Entitats amb menjador social que reparteixen menjar cuinat entre persones adultes en situació d'exclusió social severa: 50.000,0 €.

Prestacions no contributives

Les pensions no contributives (PNC) són uns ingressos econòmics mensuals que l'Estat garanteix a les persones que no tenen recursos suficients per subsistir i que no poden acollir-se a les pensions contributives per manca de cotització a la Seguretat Social.

Les persones beneficiàries de PNC han de complir els requisits següents: viure al territori espanyol i ser residents o ciutadans legals; no tenir cap pensió contributiva en el moment de sol·licitar l'ajuda, bé sigui per no haver cotitzat mai o per no tenir el temps necessari de cotització per accedir a alguna pensió, i no disposar d'ingressos suficients, la qual cosa han de poder demostrar o s'ha de poder comprovar.

Aquestes pensions s'aporten per jubilació a adults majors de 65 anys; per invalidesa a persones amb una discapacitat d'almenys el 65 %, i per fill a càrrec menor de 18 anys o afectat per alguna discapacitat del 65 % o més. El Govern de les Illes Balears gestiona aquestes pensions no contributives d'acord amb el Govern de l'Estat, mitjançant un conveni entre l'IMSERSO i el Govern.

El 2021, s'han confeccionat 12 nòmines per un import de 9,179.058,8 euros. El nombre de persones beneficiàries del complement de rendes de les Illes Balears a les pensions no contributives el 31 de desembre 2021 és de 7.433 pensionistes no contributius amb complement de rendes de les Illes Balears d'un total de 8.155 pensionistes no contributius en nòmina. El 91,15 % dels pensionistes són beneficiaris d'una pensió no contributiva.

L'any 2021, del total de persones beneficiàries de pensions no contributives, 4.629 han estat pensionistes no contributius de jubilació i 3.655 han estat pensionistes no contributius d'invalidesa. S'han revisat 7.832 expedients de pensions no contributives: 5.317 revisions anuals i 2.515 revisions d'ofici i a instància de part.

Renda social garantida

El Decret Llei 10/2020 ha permès regular les prestacions socials de caràcter econòmic que s'emmarquen en l'àmbit dels serveis socials de les Illes Balears. Aquesta aprovació de la norma ha suposat, entre altres aspectes, la derogació de la Llei 5/2016, de 13 d'abril, de la renda social garantida, per donar pas a una nova renda social adaptada a la situació conjuntural del moment amb l'aparició de l'ingrés mínim vital com a prestació no contributiva de la Seguretat Social.

El crèdit definitiu destinat a la nova renda social durant el 2021 ha estat de 32.710.652,8 €. Quant als titulars de la prestació, el mes de desembre de 2021 hi havia 847 titulars en nòmina respecte a la regulació de la Llei 5/2016, i 3.391 titulars respecte a la del Decret Llei 10/2020.

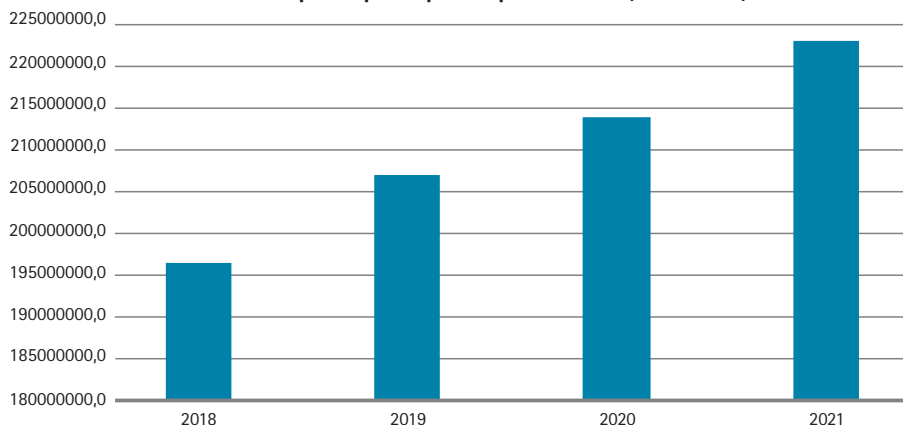
6.2.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA (IMAS)

Despesa econòmica de l'IMAS

El pressupost de l'IMAS per al 2021 ha estat de 222.598.683,4 €. (Vegeu gràfic III-6.1.)

Gràfic III-6.1.
Evolució del pressupost aprovat per a l'IMAS (2018-2021)

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

Àrea d'Atenció Sociosanitària

El 2021, l'IMAS ha incorporat la residència per a persones majors de Son Caulelles, a Pòrtol (Marratxí), als seus recursos socio-sanitaris. Aquest nou centre té un total de 100 places per a persones dependents, 88 de les quals són individuals. També s'han iniciat les obres de la residència de Son Martorell, a Ciutat Jardí, que suposarà la creació de 120 noves places per a persones amb dependència.

La xarxa assistencial de l'IMAS gestiona 1.923 places entre centres residencials, centres de dia propis i concertats i serveis especialitzats d'atenció. També disposa de 1.712 places residencials: 906 en centres propis i 806 en places concertades. A més, té 211 places en centres de dia: 110 en centres propis i 101 en centres concertats.

Els centres estan distribuïts a distints indrets de Mallorca per donar resposta al cri-

teri d'accessibilitat i de territorialització de recursos. Estan adaptats a la normativa legal vigent i a la normativa d'accessibilitat.

Els centres residencials de gestió pròpia són els següents:

- Residència Felanitx: 115 places
- Residència Huialfàs, de sa Pobla: 51
- Residència La Bonanova: 397 places
- Residència Llar dels Ancians: 285 places
- Residència Oms/Sant Miquel: 106 places

Els centres de dia de gestió pròpia són els següents:

- Centre de dia Felanitx: 15 places
- Centre de dia Llar dels Ancians: 20 places
- Centre de dia Reina Sofia: 25 places
- Centre de dia Can Clar, de Lluçmajor: 30 places
- Centre de dia Oms/Sant Miquel: 20 places

El nombre de persones ateses per centre, règim d'estada, grau de dependència i sexe es pot consultar en els quadres III-6.1 i III-6.2.

El programa de gestió del servei d'atenció integral a domicili (SAID), que procura atenció especialitzada a domicili, té l'objectiu que l'any 2023 estigui estès per tot Mallorca. El 2021, ha arribat a 25 municipis i ha atès 264 persones usuàries: 166 dones i 98 homes. Segons el grau de dependència, s'han atès 90 persones amb el grau I, 100 amb el grau II i 71 amb el grau III.

L'activitat a les llars socioculturals de gent gran va ser suspesa per la situació causada per la COVID-19 i no ha estat represa fins al segon semestre del 2021.

El programa de memòria i altres reptes quotidians ha aconseguit la participació de 1.136 persones majors, totes de la part forana de Mallorca. El programa d'inter-

venció i suport psicosocial ha atès 275 persones: 239 dones i 36 homes.

Àrea de Persones amb Discapacitat i Innovació Social

El Servei d'Estades Residencials ha atès 402 persones en 7 centres concertats: 162 dones i 240 homes.

El Servei de Valoració, Orientació i Seguitment ha rebut 572 sol·licituds, de les quals 308 han estat relacionades amb el servei ocupacional, 83 amb habitatge supervisat, 77 amb centre de dia, 58 amb suport a l'habitatge i 46 amb residència.

El Servei de Suport a l'Accessibilitat i Promoció dels Drets ha rebut 118 consultes sobre assessorament d'accessibilitat, informes i tràmits. S'han creat 106 expedients. S'han fet 89 visites, 31 revisions de plànols i 54 informes.

QUADRE III-6.1. NOMBRE DE PERSONES EN CENTRES RESIDENCIALS PER INTERVAL D'EDAT I SEXE. CENTRES RESIDENCIALS PROPIS (2021)

Centre residencial	Sexe	< 65 anys	65-74 anys	75-84 anys	85-94 anys	> 95 anys	Subtotal	Total
Residència Felanitx	Dones	3	2	20	32	11	68	115
	Homes	2	9	16	12	8	47	
Residència La Bonanova	Dones	9	23	56	107	24	219	397
	Homes	12	46	67	46	7	178	
Llar dels ancians	Dones	5	30	44	78	13	170	285
	Homes	9	25	46	31	4	115	
Residència Huialfàs	Dones	1	4	5	9	2	21	51
	Homes	0	8	14	8	0	30	
Residència Oms-Sant Miquel	Dones	1	4	21	37	13	76	106
	Homes	1	5	9	13	2	30	

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

**QUADRE III-6.2. NOMBRE DE PERSONES EN CENTRES RESIDENCIALS PER GRAU DE DEPENDÈNCIA.
CENTRES RESIDENCIALS CONCERTATS (2021)**

Centre residencial	Sexe	Grau I/Pendent de valoració	Grau II	Grau III
Grupo 5 Can Picafort	Dones			41
	Homes			17
Grupo 5 Inca	Dones			79
	Homes			16
Grupo 5 Manacor	Dones			75
	Homes			22
Grupo 5 Montuiri	Dones			64
	Homes			16
Grupo 5 Pollença	Dones			71
	Homes			24
Grupo 5 Sant Joan	Dones			54
	Homes			27
Sarquavitaie Can Carbonell	Dones			43
	Homes			12
Sarquavitaie Capdepera	Dones			70
	Homes			25
Sarquavitaie Costa d'en Blanes	Dones			70
	Homes			24
Residència Santanyí	Dones			56
	Homes			26

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

El Servei d'Interpretació de la Llengua de Signes ha atès 3.012 persones o entitats. Ha fet 1.567 serveis a dones, 1.002 a homes i 443 a diverses administracions.

El Servei de Promoció, Manteniment i Recuperació de l'Autonomia Funcional ha atès 224 persones: 93 dones i 131 homes.

El Servei d'Atenció Integral i de Promoció de l'Autonomia ha atès 220 persones amb discapacitat física: 89 dones i 131 homes. Tam-

bé han estat ateses 300 persones amb discapacitat auditiva: 149 dones i 151 homes.

El Servei d'Habilitació i Teràpia Ocupacional ha atès 11 dones i 18 homes.

El programa «Eines-cuina» ha comptat amb 22 participants: 8 dones i 14 homes.

El programa mixt de formació i ocupació Raixa ha comptat amb 21 participants: 4 dones i 17 homes.

El programa mixt de formació i ocupació «Eines-manteniment d'edificis» ha comptat amb 10 participants: 9 homes i 1 dona.

El Servei d'Habitatge Supervisat per a Persones amb Discapacitat Física ha atès 368 persones: 156 dones i 212 homes. Hi ha hagut 10 entitats prestadores del servei.

El Servei d'Habitatge Supervisat per a Persones amb Discapacitat Física ha atès 23 persones: 5 dones i 18 homes. Hi ha hagut 1 entitat prestadora del servei amb 18 places concertades amb APROSCOM.

El Servei d'Habitatge Supervisat per a Persones amb Discapacitat Física per Trastorn Immunològic ha atès 14 persones: 3 dones i 11 homes. Ha comptat amb 1 entitat prestadora del servei amb 5 places concertades amb l'entitat Siloé.

El Servei de Centre de Dia per a Persones amb Discapacitat Física ha atès 136 persones: 63 dones i 73 homes. Ha comptat amb 3 entitats prestadores del servei que han gestionat 505 places concertades, 1 plaça de transport adaptat i 2 de transport social.

El Servei de Centre de Dia per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual i/o Trastorn del Desenvolupament ha disposat de 676 places gestionades per 9 entitats d'àmbit social i ha atès 707 persones: 268 dones i 439 homes.

El Servei de Centre de Dia per a Persones amb Discapacitat Física per Trastorn Immunològic ha atès 14 persones: 5 dones i 9 homes, i ha estat prestat per l'entitat Siloé.

El Servei de Funció Tutelar de Persones amb Discapacitat Intel·lectual i/o Trastorn del Desenvolupament ha atès 245 persones: 103 dones i 142 homes. Ha comptat amb 5 entitats prestadores del servei que han gestionat 241 places concertades (vegeu el quadre III-6.3).

El Servei de Suport a l'Habitatge per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual i/o Trastorn del Desenvolupament ha atès 247 persones: 121 dones i 126 homes. Ha comptat amb 4 entitats prestadores del servei amb 231 places concertades.

El Servei Ocupacional per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual i/o Trastorn del Desenvolupament ha atès 1.930 persones: 879 dones i 1.051 homes. Ha comptat amb 10 entitats prestadores del servei.

S'han presentat 489 sol·licituds a la convocatòria d'ajuts econòmics individuals per a persones amb discapacitat. L'import de la convocatòria ha estat de 400.000 €.

Mitjançant la convocatòria d'ajudes econòmiques a entitats que duen a terme activitats en matèria de serveis socials, s'han distribuït 631.889,03 € entre 28 entitats beneficiàries.

S'ha subvencionat un projecte de l'Agrupació d'Entitats de Salut Mental (Es Garrover, Estel de Llevant, Gira-Sol i Deixalles) per un valor de 295.183,44 €.

Àrea d'Inclusió Social

Al principi d'aquest apartat s'ha explicat que la renda mínima d'inserció va ser derogada pel Decret llei 10/2020, que, així mateix, a

la disposició transitòria primera establia el manteniment de la renda mínima d'inserció i les prestacions econòmiques fins al 31 de desembre de 2020, sempre que les persones beneficiàries complissin les condicions i no tinguessin dret a percebre l'ingrés mínim vital o la renda social garantida. El Decret llei 14/2020 modificà la data prevista inicialment de mantenir la renda mínima d'inserció fins al 31 de desembre de 2020 i la prorrogà tres mesos més, fins al 31 de març de 2021. En conseqüència, aquesta prestació s'ha interromput l'1 d'abril de 2021.

Durant aquest període, s'han presentat 387 sol·licituds. El nombre de persones beneficiàries de la prestació ha estat 1.167: 959 dones i 208 homes.

L'equip de valoració, derivació i seguiment de l'IMAS ha atès 799 persones.

La Xarxa d'Inserció Social ha allotjat un total de 1.007 persones: 329 en centres propis i 968 en centres concertats.

La Unitat Mòbil d'Emergència Social de la Creu Roja ha atès 1.442 persones, i els grups d'inserció de la Fundació Social La

Sapiència, 145 persones. En total, han estat 1.877 persones ateses.

El Centre d'Acollida i Inserció Social Ca l'Ardiaca ha tingut 330 persones acollides: 35 dones i 295 homes.

El Centre de Primera Acollida ha atès 348 persones: 91 dones i 257 homes.

El Centre d'Acollida i Inserció Social Sa Placeta ha atès 92 persones: 22 dones i 70 homes.

El Centre d'Acollida i Inserció Social Casa de Família, centre de mitjana exigència, ha atès 227 persones: 47 dones i 180 homes.

El programa d'acollida i allotjament a la part forana Alberg de Manacor ha atès 53 persones: 12 dones i 41 homes.

El servei d'allotjament per COVID-19 ha atès 1.416 persones: 290 dones i 1.126 homes.

El Centre Casa de Família Acollida Residencial ha atès 101 persones: 21 dones, 80 homes.

QUADRE III-6.3. PERSONES ATESES PER SEXE I NOMBRE DE PLACES PER ENTITAT (2021)

Entitat	Places	Dones	Homes	Total
Fundació tutelar Amadip	109	43	67	110
Fundació tutelar Aproscum	35	16	20	36
Fundació tutelar Mater Misericordiae	60	28	32	60
Fundació tutelar Cian	31	12	21	33
Fundació tutelar Síndrome de Down	6	4	2	6
Total	241	103	142	245

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

El Servei Casa de Família Mar 6 ha atès 7 persones: 1 dona i 6 homes.

El programa de reinserció social per a població penitenciària i exreclusos ha atès 15 persones: 1 dona i 14 homes.

El programa Housing First ha atès 52 persones: 15 dones i 37 homes, i el programa Housing Led 81 persones: 40 dones i 41 homes.

El Centre Molinar ha atès 31 homes.

El Centre Son Ribes ha atès 30 persones: 5 dones i 25 homes.

El Centre Ruberts ha atès 16 homes.

El programa d'ajudes econòmiques a entitats que duen a terme activitats de suport als serveis socials d'atenció primària i activitats de suport per a persones en situació d'exclusió social amb problemes afegits de salut, ha subvencionat tres projectes de Càritas Diocesana de Mallorca, Germanes de la Caritat Sant Vicenç de Paul (Naüm) i Creu Roja, per un import de 369.895,72 €, 47.081,43 € i 218.439,29 € respectivament.

El Programa de Formació i Captació per a la Inserció Sociolaboral de Col·lectius Vulnerables ha comptat amb 295 persones participants en els programes formatius: 189 dones i 106 homes. Han fet pràctiques formatives en empreses externes 112 persones: 75 dones i 37 homes.

Atenció a les drogodependències

Pel que fa a l'atenció i el tractament ambulatori de persones amb drogodependèn-

cia, s'han atès 1.934 persones: 491 dones i 1.443 homes.

Han entrat en el programa 388 casos nous: 278 homes i 110 dones. En els quadres III-6.4. i III-6.5 es pot consultar el tipus d'addicció i la fase de tractament d'aquestes persones.

Àrea d'Infància i Família

El 31 de desembre de 2021, hi havia actives 2.585 demandes de valoració; 2.181 han estat noves demandes.

El principal motiu de demanda del servei correspon a assessorament i intervenció (1.141 demandes), i demandes per incapacitat de control de la conducta del menor (230). Hi ha hagut 169 demandes que han estat relacionades amb diferents problemàtiques de la família (vegeu el quadre III-6.6).

Quant a situacions de maltractament patides per menors, s'han registrat 214 casos de negligència o abandó físic, 132 d'abús sexual, 3 d'explotació sexual, 84 de maltractament físic, 62 de maltractament psicològic, 34 situacions temporals que impedièren encarregar-se dels menors, 74 casos de menors estrangers no acompanyats, 32 de maltractament prenatal, 1 d'abandonament, 4 sol·licituds de guarda i 1 cas d'orfenesa o d'impossible cura dels menors.

El Programa de Valoració d'Abús Sexual Infantil (UVASI) ha valorat 258 menors: 203 nines i 55 nins. S'han confirmat 80 casos, 88 no han estat confirmats i 22 no s'han pogut valorar. El 31 de desembre de 2021, hi ha 68 casos en procés de valoració.

QUADRE III-6.4. PERSONES ATESES PER TIPUS D'ADDICCIÓ I FASE DEL TRACTAMENT (2021)													
Addicció	Casos nous			Reinícis			Altes terapèutiques			Abandonaments			
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	
Alcohol	127	67	194	71	27	98	21	8	29	177	91	268	
Al·lucinògens	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	
Amfetamines	4	0	4	0	0	0	0	0	0	2	0	2	
Cànnabis	44	10	54	17	7	24	12	7	19	53	23	76	
Cocaïna	65	17	82	40	14	54	14	8	22	109	12	121	
Heroïna	25	8	33	25	3	28	3	2	5	41	6	47	
Sedants	4	3	7	1	2	3	0	0	0	4	7	11	
Joc patològic	7	1	8	1	1	2	9	0	9	14	3	17	
Noves tecnologies	1	2	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	
Sexe	1	0	1	1	0	1	0	0	0	3	0	3	
Compres compulsives	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	2	
Altres	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

QUADRE III-6.5. SITUACIÓ LABORAL DELS USUARIS DELS UCA

Situació	Palma perifèria	Inca	Manacor	Calvià	Migjorn	Total	%
Relació laboral indefinida, autònom	165	118	150	99	67	599	31%
Relació laboral temporal	71	79	69	39	24	282	15%
Treballa sense sou per a la família	0	2	2	2	0	6	0%
Aturat, no ha treballat abans	3	5	9	17	17	51	3%
Aturat, ha treballat abans	176	197	192	98	69	732	38%
Incapacitat permanent, pensionista	58	58	37	20	22	195	10%
Estudiant o opositant	2	4	5	0	3	14	1%
Cura de la llar	5	2	4	2	0	13	1%
En una altra situació	6	12	18	4	2	42	2%

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

QUADRE III-6.6. DESGLOSSAMENT EN SUBCATEGORIES DE MOTIUS DE DEMANDA EN RELACIÓ AMB LA FAMÍLIA (2021)

Subcategoria	Dones	Homes	Total
Conflictes conjugals i violència domèstica	22	24	46
Consum d'alcohol i/o drogues dels pares	6	11	17
Dificultats de relació amb la persona menor d'edat	16	10	26
Síptomatologia psiquiàtrica dels pares	6	8	14
Problemes econòmics i d'habitatge	12	9	21
Monoparentalitat i absència de suport família extensa	0	2	2
Dificultats dels pares en l'àmbit escolar i sanitari	2	4	6
Pares marginals o delinqüents	6	9	15
Total	70	77	147

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

Quant a l'edat, en 37 casos tenien entre 0 i 6 anys; en 63 casos, entre 7 i 12 anys, i en 158, entre 13 i 18 anys.

La tipologia d'abús ha estat la següent: 193 casos d'abús sexual, 24 d'agressió se-

xual, 3 d'exhibicionisme i provocació sexual i 38 d'explotació sexual infantil.

Els menors de 14 anys (no imputables penalment) que han comès infraccions a la norma han estat 88: 26 nines i 62 nins.

La secció territorial del servei de protecció de menors ha atès 951 casos.

Durant l'any 2021, 633 menors d'edat han estat en règim d'acolliment familiar. N'hi ha hagut 110 que han iniciat un acolliment i 130 que l'han acabat. El nombre d'infants acollits el 31 de desembre de 2021 és de 503.

L'Acolliment Familiar d'Urgència ha atès 19 menors: 11 nines i 8 nins. D'aquests, 7 han estat nous acolliments: 4 nines i 3 nins. Han acabat 6 acolliments: 3 nines i 3 nins.

Els acolliments temporals han estat 55. D'aquests, 9 han estat nous acolliments formalitzats. Han acabat 21 acolliments. Els motius de la finalització han estat: 8 per retorn amb la família d'origen, 2 per compliment de la majoria d'edat del menor i 11 per passar a acolliment familiar permanent.

Els acolliments temporals en família pròpia han estat 55: 32 nines i 23 nins. Se n'han formalitzat 9 i n'han acabat 21.

Amb família aliena, s'han formalitzat 32 acolliments i n'han acabat 26. D'aquests, 8 han passat a delegació de guarda amb finalitat d'adopció; 7 han estat per retorn familiar, 5 per pas a acolliment familiar permanent, 2 per ingrés en un centre i 2 per canvi de família.

Pel que fa als acolliments familiars permanents en família pròpia, el 2021 se n'han formalitzat 337, dels quals 17 han estat nous acolliments. Han acabat 50 acolliments. D'aquests, 29 han acabat per compliment de la majoria d'edat, 6 per retorn

familiar, 5 per pas a acolliment residencial i 1 per canvi d'acolliment. El 31 de desembre de 2021, hi havia 316 acolliments en aquesta modalitat.

El Programa d'Acolliment Permanent en Família Alienada ha atès 85 acolliments, dels quals 6 han estat de nova constitució. N'han acabat 10: 6 per compliment de la majoria d'edat, 1 per pas a acolliment residencial, 1 per pas a adopció, 1 per canvi d'acolliment i 1 per retorn familiar.

El Programa de Suport per a l'Anàlisi i el Seguiment de Famílies Acollidores per garantir una estabilitat física, emocional i relacional a les persones menors que hi romanen ha atès un total de 420 casos: 201 nines i 219 nins.

S'han presentat 11 noves sol·licituds per poder ser famílies acollidores. D'aquestes, se n'han desestimat 2 i se n'han admès 9.

El Programa d'Espais de Trobada familiar ha estat utilitzat per 229 persones menors d'edat: 97 nines i 132 nins.

Secció d'Adopcions

El 2021, s'han adoptat 14 infants en la modalitat d'adopció nacional: 5 nines i 9 nins. Hi ha hagut 38 persones menors d'edat amb delegació de guarda amb finalitat d'adopció: 15 nines i 23 nins.

Durant l'any 2021, s'han rebut 25 noves sol·licituds d'adopció nacional. N'hi ha hagut 20 de favorables i 6 de desfavorables. També s'han presentat 12 sol·licituds d'adopció internacional; 9 han rebut una resolució d'adoneïtat.

Les sol·licituds d'adopció internacional han estat les següents: 5 de Vietnam, 2 de Madagascar, 1 de la Xina, 1 de Colòmbia, 1 de Brasil, 1 del Senegal i 1 de Romania.

El Programa de Recerca d'Orígens ha rebut 18 noves sol·licituds i ha resolt 6 casos.

El Programa de Suport per a Persones Menors d'Edat amb Mesura de Delegació de Guarda amb Finalitat Adoptiva i Postadopció ha ofert suport a 174 menors: 47 amb delegació de guarda amb finalitat adoptiva i 127 en període de postadopció.

El Programa d'Intervenció Familiar de Treball del Vincle Parental ha atès 45 persones menor d'edat pertanyents a 39 nuclis familiars.

El Programa d'Atenció Residencial ha gestionat 415 places: 85 de titularitat pública i 330 de titularitat privada. Ha atès 621 menors: 255 nines i 366 nins.

Durant el 2021, s'han produït 251 altes i 256 baixes. El 31 de desembre de 2021, les altes en centres residencials eren 365. Els motius de l'alta es poden consultar en el quadre III-6.7a i els motius de les baixes en el quadre III-6.7b.

El 31 de desembre de 2021, hi ha un total de 72 persones menors d'edat estrangeres no acompanyades acollides en centres residencials: 2 nines i 70 nins. Pel que fa a les edats, 30 menors tenen 17 anys; 18 menors, 16 anys; 5 menors, 15 anys; 4 menors, 14 anys; 1 menor, 13 anys, i 9 menors, 18 anys.

El Programa d'Infància i Família (programa d'intervenció psicoterapèutica) ha atès 412 casos d'infants i adolescents (230

nines i 182 nins), dels quals 111 han estat nous casos. S'han tancat 195 casos: 96 per consecució dels objectius proposats, 35 per abandonó del tractament, 7 per canvi de residència, 27 per compliment de la majoria d'edat, 8 per derivació a un altre servei, 7 per canvi de residència i 5 que han estat acceptats i no han arribat a acudir al servei. S'han considerat no viables 3 casos.

Així mateix, 54 menors d'edat han rebut tractament de psicomotricitat terapèutica: 22 nines i 32 nins.

El Programa d'Intervenció per a Famílies amb Adolescents en Situació de Crisi ha atès 87 persones menors d'edat. Hi ha hagut 74 nous casos corresponents a 94 famílies d'alta en el programa. Les noves famílies ateses durant aquest període han estat 81.

El Programa d'Intervenció Familiar en el Domicili ha atès 316 persones menors d'edat: 143 nines i 173 nins.

El Programa d'Intervenció Socioeducativa de Suport a la Infància i Família amb Declaració de Risc ha atès 321 persones menors d'edat: 128 nines i 193 nins.

Cal destacar l'activitat del Servei de Participació de la Infància i Adolescència. El Consell de la Infància i l'Adolescència ha comptat amb 60 participants: 31 nines i 29 nins. S'han fet 3 sessions ordinàries, una de les quals ha estat al Parlament de les Illes Balears-UNICEF.

El Servei de Voluntariat ha comptat amb 44 persones voluntàries que han ajudat menors acollits en centres. Han col·laborat en l'atenció de 30 persones menors.

QUADRE III-6.7A. DISTRIBUCIÓ D'ALTES EN CENTRES RESIDENCIALS PER MOTIU D'INGRÉS

Sol·licitud dels titulars de la pàtria potestat	50
Com a conseqüència de la tutela	22
Ingrés policial	59
Cessament de l'acolliment familiar	9
Ordre fiscal	11
Ordre judicial	1
Altres	2
Total	154

QUADRE III-6.7B. DISTRIBUCIÓ PER MOTIU DE BAIXA D'ACOLLIMENT RESIDENCIAL

Retorn familiar	99
Acolliment familiar	23
Majoria d'edat	104
Ordre judicial d'internament	11
Canvi de territori	12
Total	249

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

Serveis d'atenció a la ciutadania

El 2021, s'han atès 40.712 demandes en total. S'han comptabilitzat 17.602 títols en vigor en el Programa de Famílies Nombroses es comptabilitzaren: 15.062 de categoria general i 2.540 de categoria especial. S'han tramitat 1.063 títols nous de categoria general i 73 de categoria especial. S'han duit a terme 3.935 renovacions de categoria general i 1.710 de categoria especial. S'han tramitat 187 nous títols de família monoparental de categoria general i 60 de categoria especial. Se n'han renovat 555 de categoria general i 227 de categoria especial.

Finalment, el Servei d'Inspecció i Expedients Sancionadors ha fet 228 inspeccions

i ha tramitat 58 expedients d'inspecció i 1 nou expedient sancionador. Ha duit a terme 71 visites d'inspecció abans d'autoritzar i acreditar un servei. Els àmbits d'inspecció amb més activitat han estat el de persones majors (121 inspeccions), el de persones amb discapacitat (81), el d'infància i família (20 inspeccions) i el d'inclusió social i població general (6).

Convocatòria d'ajuts econòmics a entitats que duen a terme activitats en matèria de serveis socials

Durant l'any 2021, s'han concedit els ajuts econòmics a les entitats que figuren en el quadre III-6.8.

QUADRE III-6.8. IMPORT CONCEDIT PER ENTITAT I PROJECTE

Entitat	Import
Asociación Amiticia	28.000,00 €
Aldeas Infantiles SOS España	22.686,20 €
Asociación Española Contra el Cáncer	40.000,00 €
Associació Balear Corea de Huntington	8.022,75 €
Asociación de Diabéticos de les Illes Balears ADIBA	25.811,74 €
Asociación de Padres de Niños con Cáncer de Baleares ASPANOB	40.000,00 €
Associació Balear Esclerosi Lateral Amiotròfica	17.454,00 €
Associació Balear d'Usuaris de Salut Mental	5.474,00 €
Associació Asperger Balears	40.000,00 €
Associació de Persones amb Discapacitat de Calvià ASDICA	29.600,00 €
Associació LGTBI de les Illes Balears Ben Amics	4.002,58 €
Federació PREDIF Illes Balears	33.185,90 €
Fundació Deixalles	17.100,00 €
Fundación ANAR	20.880,24 €
Fundación Banco de Alimentos de Mallorca	40.000,00 €
Fundación EMBAT	26.574,79 €
Fundación Mallorca Integra	6.655,79 €
Fundación Nemo	31.986,70 €
SI Servei de Suport i Accessibilitat, S. Cooperativa	22.272,79 €
Llar de memòria	27.277,66 €
Asociación Zaqueo	19.000,00 €
AFAMA Pollença - Associació de Familiars i Amics de Malalts d'Alzheimer	18.063,00 €
Associació Balear Fibrosi Quística	12.000,00 €
Espiral Entitat Prestadora de Serveis a la Joventut	31.576,67 €
Federació de Persones Sordes de les Illes Balears	20.872,64 €
ALCER	14.209,56 €
La Sonrisa Médica	40.000,00 €
ALAS	14.993,76 €
Total	631.889,03 €

Font: Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS). Memòria 2021. Disponible a: https://www.imasmallorca.net/sites/default/files/Memòria%202021.%20Document%20definitiu_1.pdf (Accedit: 10 agost 2022)

6.3.

CONSELL INSULAR DE MENORCA

El 2021, el Departament de Benestar Social i Família del Consell Insular de Menorca ha destinat un total de 25.723.096 € a les diferents àrees que gestiona. L'àrea amb més despesa ha estat la de residències i centres de dia per a persones amb discapacitat, amb 6.795.933,6 €, seguida de la de promoció i atenció a la gent gran dependent i envelliment actiu, amb 5.674.557,4 €, i la de residències, centres de dia i

altres serveis assistencials per a gent gran, amb 4.417.430,4 €. Amb una despesa inferior, hi ha hagut el Servei Insular de Família, amb 2.619.321,8 €, i l'apartat de suport als serveis socials comunitaris bàsics i a la xarxa EMIF, amb 2.128.423,9 €. La despesa de l'apartat de prestacions econòmiques dels serveis socials ha estat de 919.759,5 €. En aquestes dades no s'hi inclouen les despeses del Consorci Socio-sanitari Santa Rita, les de la Fundació de Persones amb Discapacitat de Menorca i les dels ajuntaments de Menorca en l'àmbit dels serveis socials.